

IRAM HAQ

ENDRE SKANDFER

Universitetet i
Sørøst - Norge
Biblioteket - Drammen
lib 106 0201

Skylappjenta

CAPPELEN DAMM

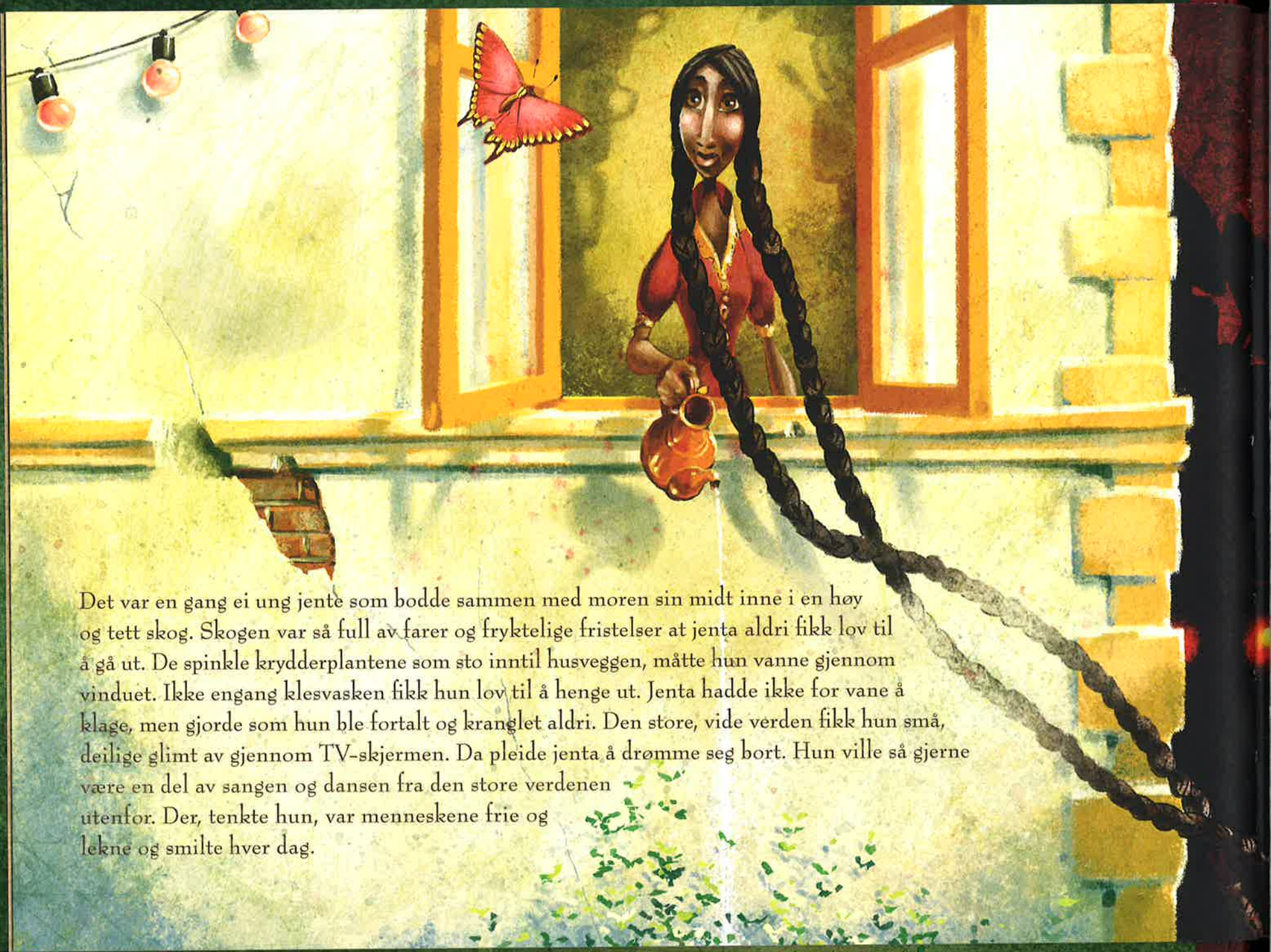
IRAM HAQ

Shylappjenta

ILLUSTRERT AV ENDRE SKANDFER

USN Universitetet
i Sørøst-Norge
Biblioteket - Drammen

CAPPELEN DAMM

Det var en gang ei ung jente som bodde sammen med moren sin midt inne i en høy og tett skog. Skogen var så full av farer og fryktelige fristelser at jenta aldri fikk lov til å gå ut. De spinkle krydderplantene som sto inntil husveggen, måtte hun vanne gjennom vinduet. Ikke engang klesvasken fikk hun lov til å henge ut. Jenta hadde ikke for vane å klage, men gjorde som hun ble fortalt og kranget aldri. Den store, vide verden fikk hun små, deilige glimt av gjennom TV-skjermen. Da pleide jenta å drømme seg bort. Hun ville så gjerne være en del av sangen og dansen fra den store verdenen utenfor. Der, tenkte hun, var menneskene frie og lekne og smilte hver dag.

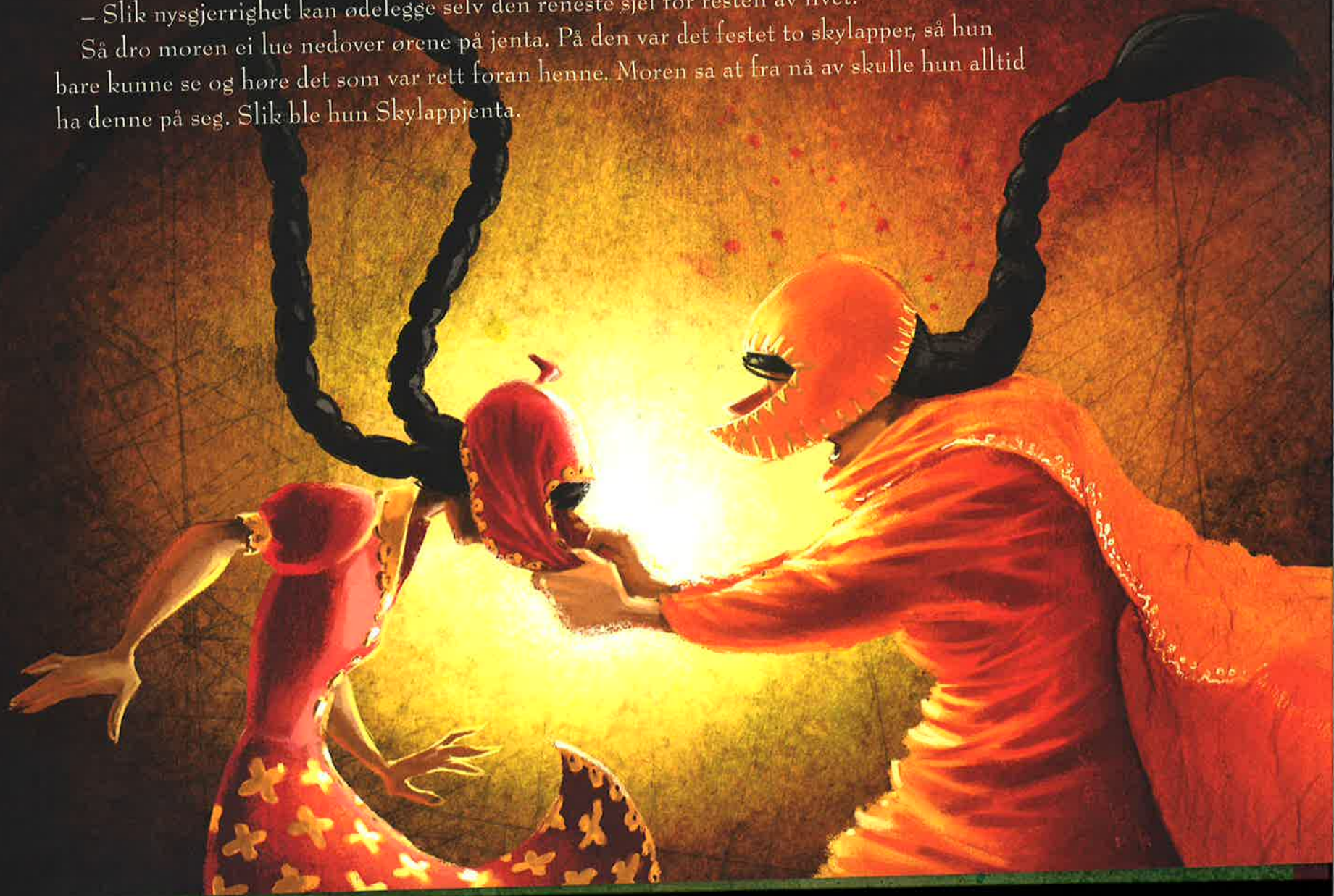
A stylized illustration of a girl on a roof at night. The girl is silhouetted against a warm, orange-red sky. She is standing on the edge of a dark roof, holding a long pole with a net or basket at the end. A satellite dish is mounted on the roof. In the background, there are silhouettes of evergreen trees and a large, bright yellow sun or moon. The overall mood is mysterious and contemplative.

En sen vårkveld forsvant plutselig TV-bildet og en snøstorm fylte skjermen. Da snek jenta seg opp på taket. Hun ville prøve å stille inn parabolantennen på nytt. Men da hun først hadde kommet seg opp, ble hun bare stående og lytte. Langt borte fra kom det lokkende lyder. Biler som tutet og en kvinnelatter i det fjerne. Var det popsang? Var det disco på gang? Hun strakte hals og prøvde å se hvor lyden kom fra. Jenta fortapte seg fullstendig i de fremmede lydene. Hun hørte slett ikke morens sinte rop.

Hun merket ikke noe før moren tok tak i de tynne håndleddene hennes og slepte henne med seg tilbake til kjøkkenet. Morens ord var strenge og ikke til å misforstå:

– Slik nysgjerrighet kan ødelegge selv den reneste sjel for resten av livet!

Så dro moren ei lue nedover ørene på jenta. På den var det festet to skylapper, så hun bare kunne se og høre det som var rett foran henne. Moren sa at fra nå av skulle hun alltid ha denne på seg. Slik ble hun Skylappjenta.

En dag hadde Skylappjenta som vanlig ryddet i kjøkkenhyllene. Hun hadde pusset alle de bitte små vinduene i huset, kokt mat så det boblet og putret i utallige gryter, vasket gulvet skinnende rent og tørket støv i alle kriker og kroker. Plutselig kom moren farende inn på kjøkkenet og fortalte at bestemoren hadde blitt syk. Skylappjenta måtte øyeblikkelig ta med seg en kurv med mat og drikke til bestemor. Hun kjente at hjertet begynte å slå raskere.

Endelig skulle hun få lov til å gå ut i verden.

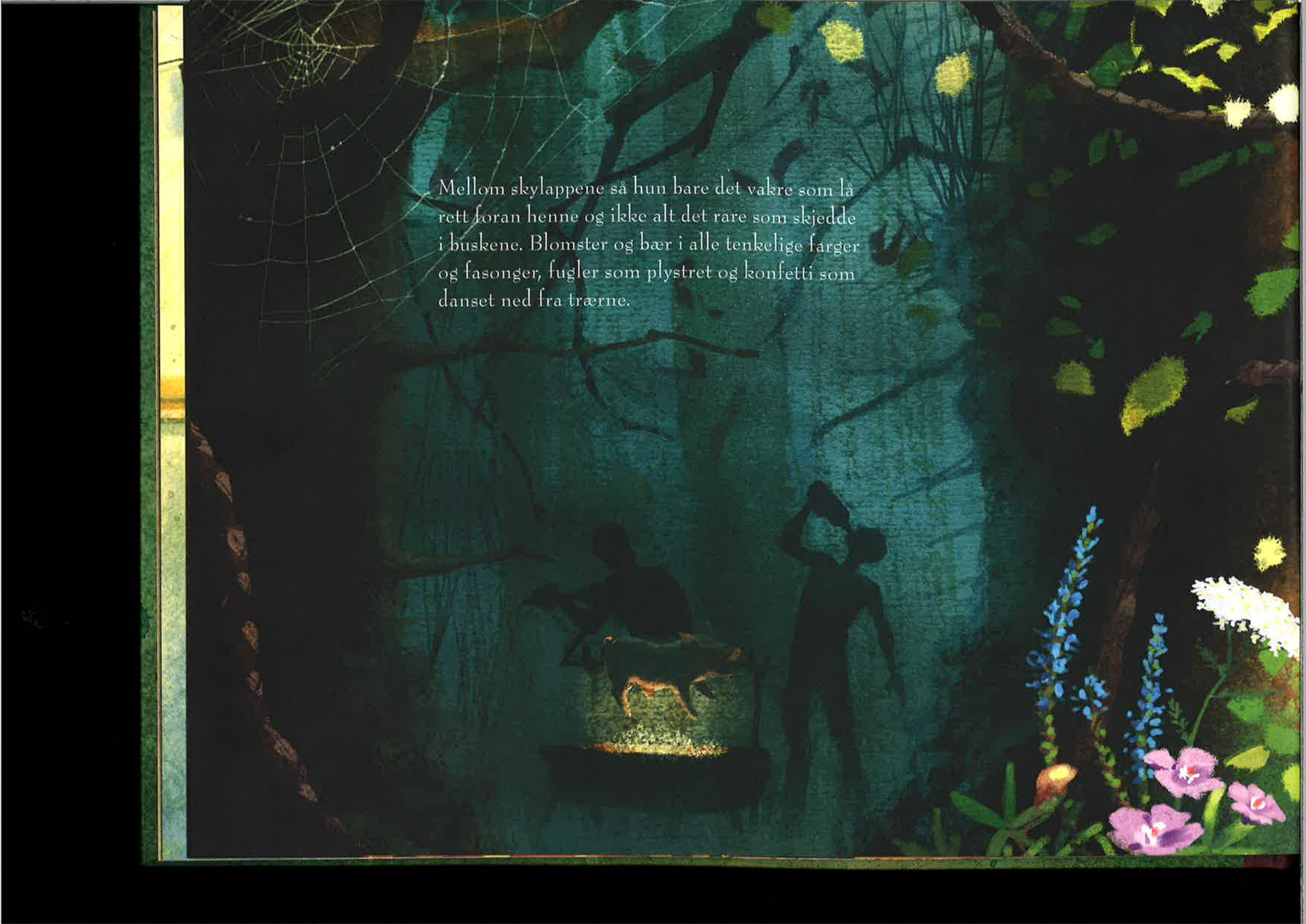
– Men du får ikke lov til å snakke med noen fremmede underveis!

sa moren. Skylappjenta lovet på tro og ære og med ti kniver i hjertet at hun skulle gjøre som moren sa, og bare se rett frem. Dersom hun våget å ta av seg lua, ville hun aldri bli gift.

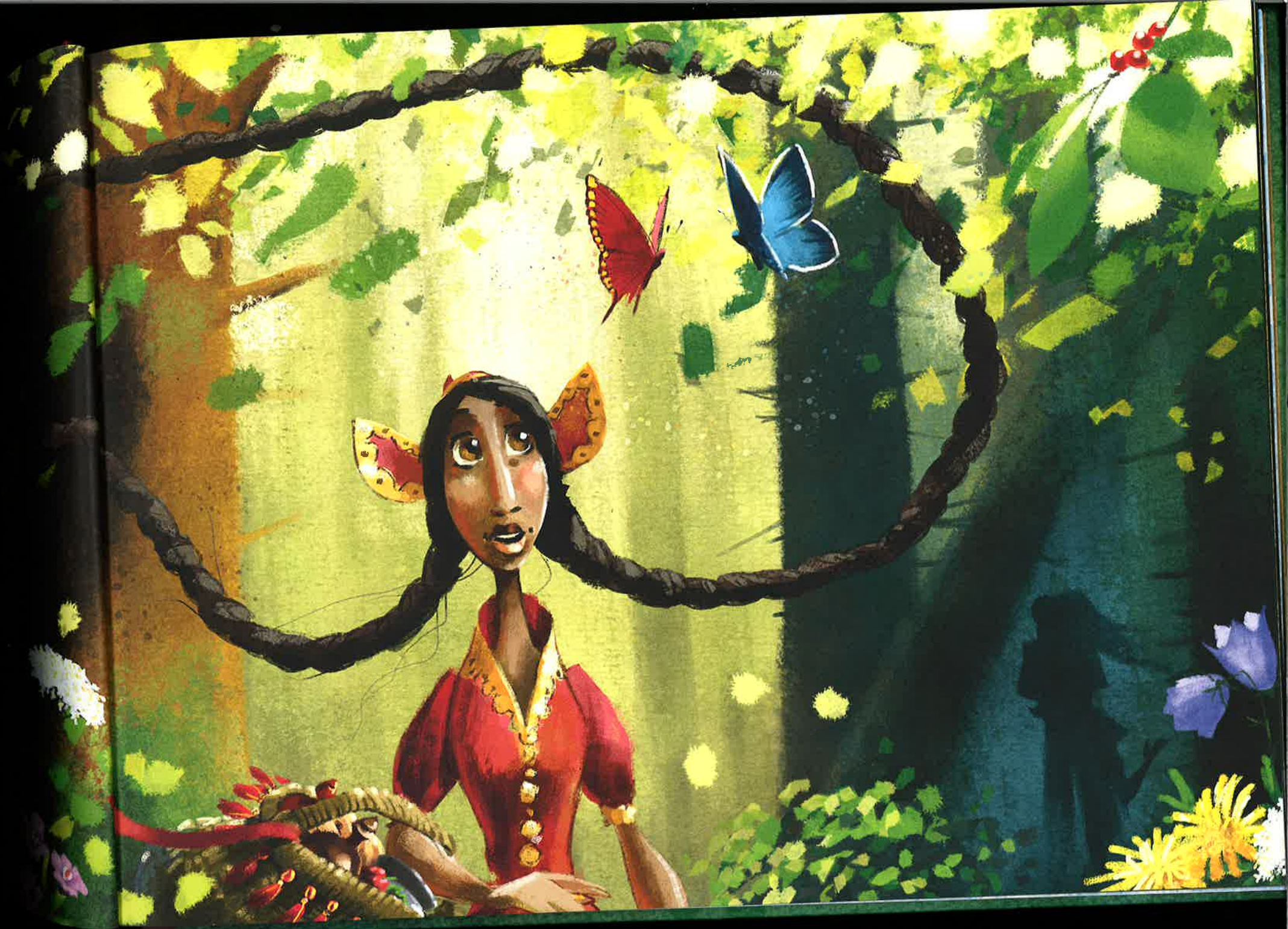
Med kurven på armen var Skylappjenta ivrig etter å komme seg ut av døren. Moren stoppet henne en siste gang.

– Hva gjør du hvis du møter en gutt?

– Løper av gårde med en gang! svarte Skylappjenta lynraskt, og moren nikket fornøyd. Så åpnet Skylappjenta den tunge porten og gikk ut i den fremmede skogen.

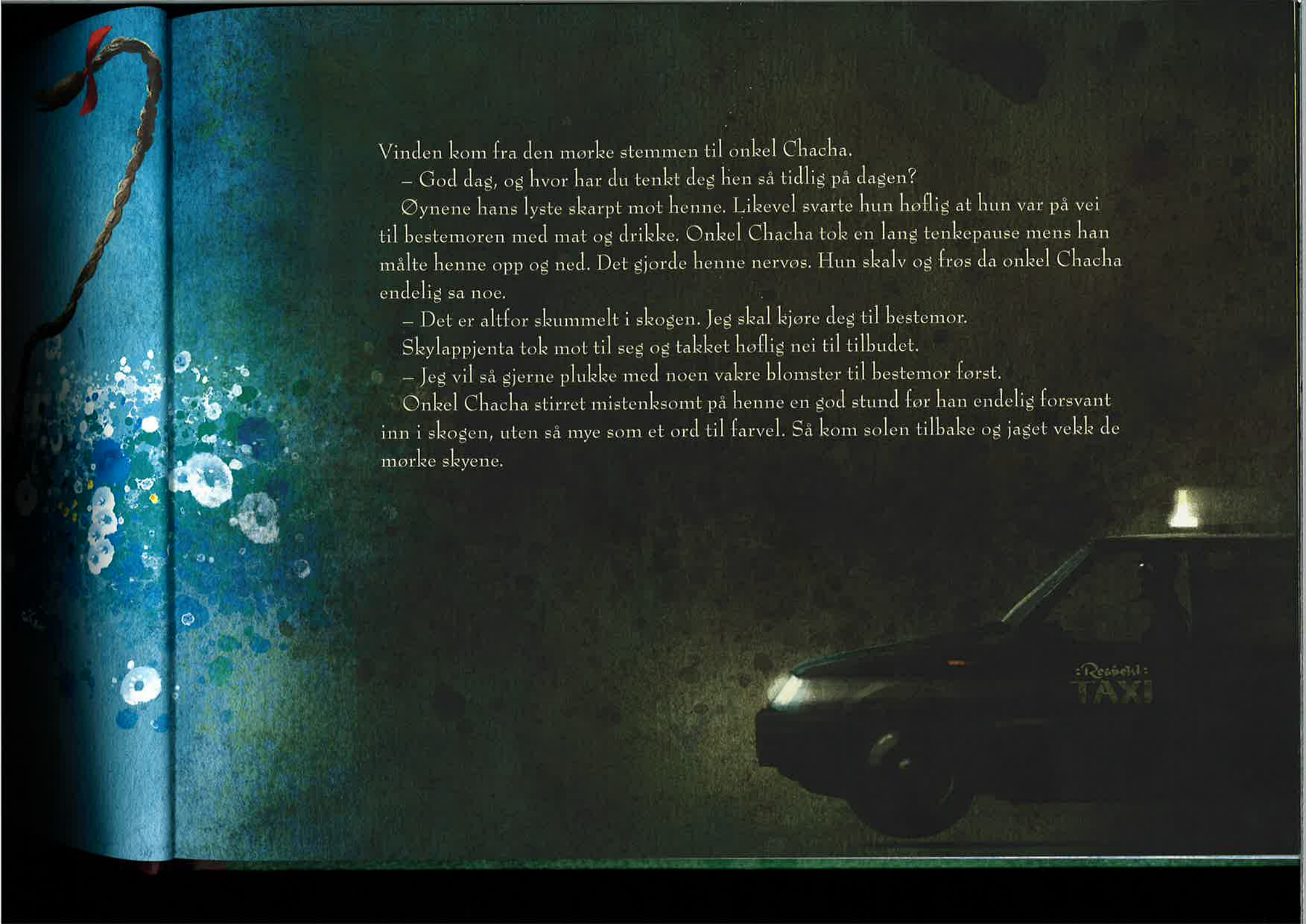

Mellom skylappene så hun bare det vakre som lå
rett foran henne og ikke alt det rare som skjedde
i buskene. Blomster og bær i alle tenkelige farger
og fasonger, fugler som plystret og konfetti som
danset ned fra trærne.

Så fikk hun øye på en eng full av blomster som nikket
smilende mot henne. Hun løp glad ut i blomsterengen, men rakk ikke
å plukke en eneste blomst før solen brått forsvant, og en sterk vind løftet
alle blomstene opp med røttene og blåste dem langt vekk.

Vinden kom fra den mørke stemmen til onkel Chacha.

– God dag, og hvor har du tenkt deg hen så tidlig på dagen?

Øynene hans lyste skarpt mot henne. Likevel svarte hun høflig at hun var på vei til bestemoren med mat og drikke. Onkel Chacha tok en lang tenkepause mens han målte henne opp og ned. Det gjorde henne nervøs. Hun skalv og frøs da onkel Chacha endelig sa noe.

– Det er altfor skummelt i skogen. Jeg skal kjøre deg til bestemor.

Skylappjenta tok mot til seg og takket høflig nei til tilbudet.

– Jeg vil så gjerne plukke med noen vakre blomster til bestemor først.

Onkel Chacha stirret mistenksomt på henne en god stund før han endelig forsvant inn i skogen, uten så mye som et ord til farvel. Så kom solen tilbake og jaget vekk de mørke skyene.

Hun gikk lenger og lenger inn i den dype skogen. På noen rare trær så hun vakre, hjerteformede epler med gullsløyfer på. Skylappjenta fikk vann i munnen og skulle til å plukke et eple da en ung gutt med ryggsekk hoppet ut av krattet. Han bukket høflig idet han presenterte seg:

– Hei, du. Morn, du. Jeg heter Normann. Så søt lue du har. Er det skylapper?

Jenta nikket alvorlig.

– Hvor er du på vei, Skylappjenta? spurte Normann mens han gliste så bredt at smilet nesten hang fast i ørene. Hun ville løpe av gårde, som hun hadde lovet moren, men bena ville ikke røre på seg. I stedet lukket hun både ører og munn og prøvde å overse ham.

– Du virker så ... Normann tenkte seg nøye om. – ... så eksotisk! Kan jeg få slå følge med deg?

Hun ristet på hodet. Da gikk Normann
ned på kne og rasket opp en bunt med blomster.
– Vær så god, skjønnne dame, her er en bunt med forglemmegei.
Deretter spurte han nok en gang om å få lov til å følge henne
bare et lite stykke. Normann smilte fortsatt like bredt
mens han sang ut et langt:
– Pleeeeease?

Jenta hadde aldri opplevd at noen smilte til henne før, bortsett fra på TV. Smilet til Normann gjorde henne så varm at det begynte å kile helt nede i stortåa. Etter hvert gikk kilingen over til lykkebobler som vokste seg så store at de minnet om sommerfugler som surret rundt i hele kroppen hennes.

le henne
som vokste

Nå ble det vanskelig å tenke klart, og hun lot seg overtale til å la ham følge henne et lite stykke.

I gledesrus gjorde Normann et imponerende hallingkast mens han ropte:

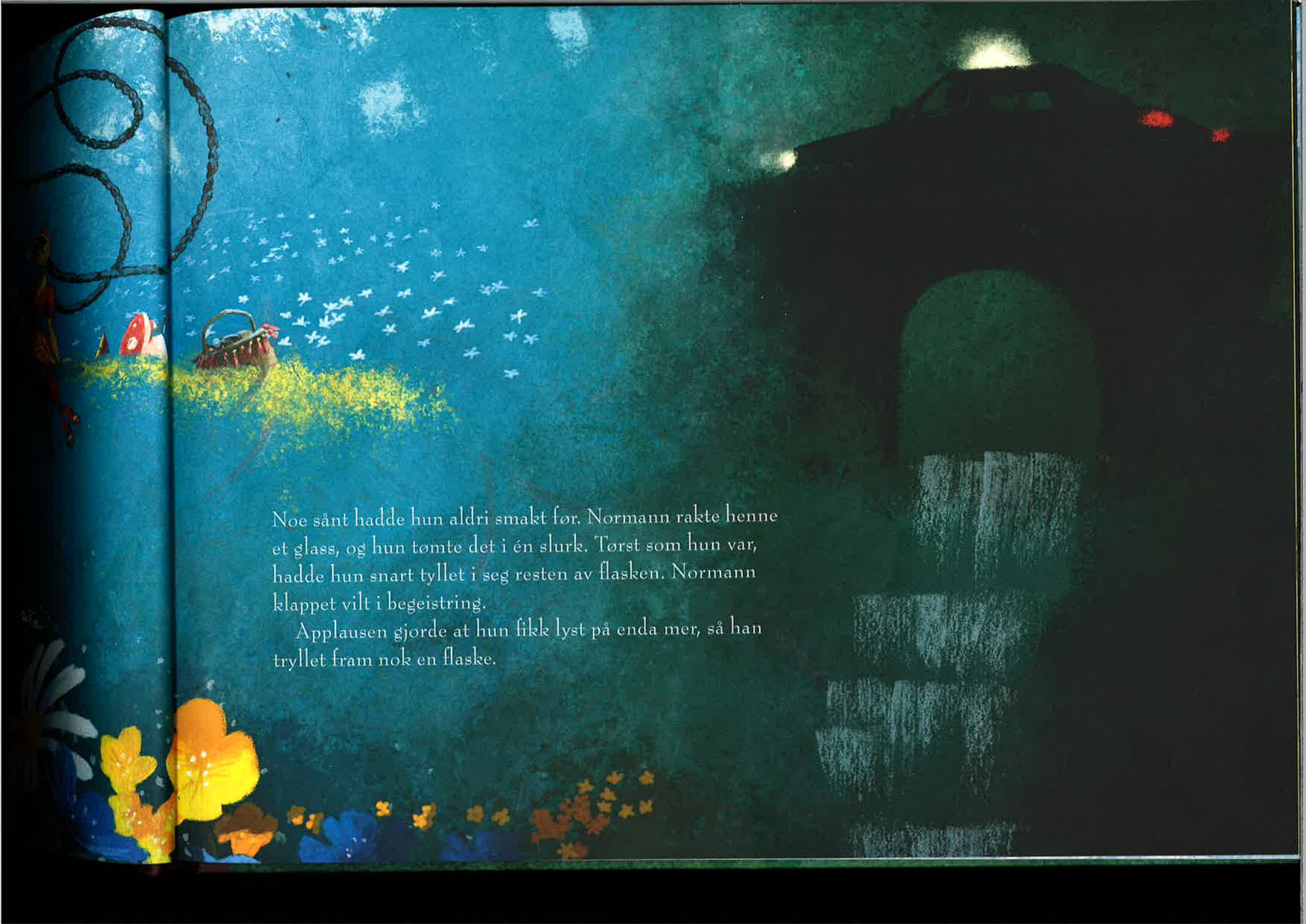
– Jeg fant, jeg fant.

:Respekt:

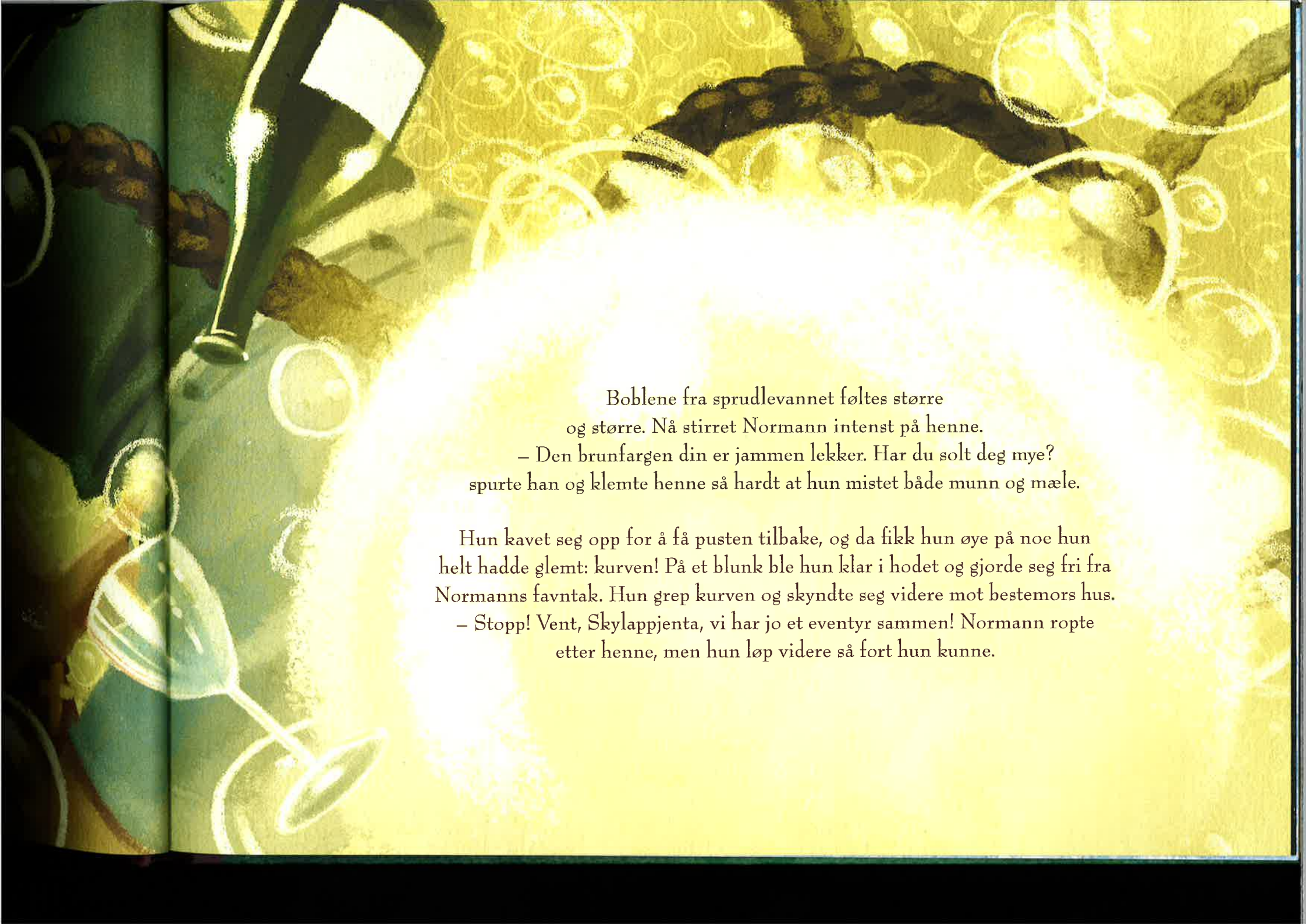
Da de hadde gått langt og lengre enn langt, satte de seg sultne ned. Skylappjenta kunne knapt tro sine egne øyne da hun så hva Normann tryllet fram fra sekken sin. Skinkestek, sprudlevann og en kurv med deilige jordbær. Mens Normann ivrig skjenket i glassene, tok hun en stor jafs av den søtlig skinkesteken.

Noe sånt hadde hun aldri smakt før. Normann rakte henne et glass, og hun tømte det i én slurk. Tørst som hun var, hadde hun snart tyllt i seg resten av flasken. Normann klappet vilt i begeistring.

Applausen gjorde at hun fikk lyst på enda mer, så han tryllet fram nok en flaske.

Boblene fra sprudlevannet føltes større
og større. Nå stirret Normann intenst på henne.
– Den brunfargen din er jammen lekker. Har du solt deg mye?
spurte han og klemte henne så hardt at hun mistet både munn og mæle.

Hun kavet seg opp for å få pusten tilbake, og da fikk hun øye på noe hun
helt hadde glemt: kurven! På et blunk ble hun klar i hodet og gjorde seg fri fra
Normanns favntak. Hun grep kurven og skyndte seg videre mot bestemors hus.

– Stopp! Vent, Skylappjenta, vi har jo et eventyr sammen! Normann ropte
etter henne, men hun løp videre så fort hun kunne.

Snart blåste det opp til uvær. Vinden var så sterk
at Skylappjenta ble blåst over ende og den gode maten
veltet ut av kurven. Hun følte seg fullstendig knust, men fikk
plukket opp kurven og løp videre.

Da hun kom fram til bestemors hus, banket hun tre ganger på døren.

– Hvem er det? spurte en dyp stemme innefra.

– Det er meg, svarte Skylappjenta med sin mest uskyldige stemme og forklarte at hun hadde med seg mat og drikke som bestemor kunne styrke seg på.

– Kom inn, kom inn, barnet mitt, buldret bestemor, og Skylappjenta trykket dørklinken forsiktig ned.

– Men bestemor, så store øyne du har fått, ropte Skylappjenta da hun fikk se bestemoren.

– Det er nok fordi jeg har sett hvordan du har oppført deg i det siste, hvisket bestemor mens hun vinket henne nærmere. Skylappjenta visste ikke om hun våget å nærme seg.

– Og så mørk stemme du har fått! utbrøt Skylappjenta. Bestemor svarte ikke, men vinket henne til seg med begge hendene. Skylappjenta nærmet seg forsiktig. Overrasket så hun at hendene til bestemor hadde vokst seg store og hårete.

– Hvorfor har du så store hender? spurte Skylappjenta bekymret. Bestemor fikk plutselig et enormt glis rundt munnen. Skylappjenta rygget skremt bakover, men bestemor var allerede over henne.

– Det er fordi jeg skal ta deg med på en oppdragelsestur, lille venn, ropte bestemor og hoppet ut av sengen.

I samme øyeblikk skjønte hun at det var onkel Chacha og ikke bestemor. Han slengte henne ned i en koffert før hun rakk å trekke pusten.

Gjennom en smal sprekk fikk hun til sin forskrekkelse øye på bestemor som forsynte seg grovt av matkurven. Bestemor oppdaget sprekken på kofferten og satte rumpa si hardt oppå lokket slik at det ble umulig å åpne.

Skylappjenta kjente seg svett og svimmel. Mellom matbitene messet bestemoren innstendig på en bønn for å redde familiens ære. Nå skjønte Skylappjenta hva onkel og bestemor hadde planlagt. De ville sende henne til Langtvekkistan, hvor ingen ler eller danser discodans. Hun kjente tårene presse på.

Plutselig banket det tre ganger på døren.

– Er Skylappjenta her? spurte en velkjent stemme. Skylappjenta kjente igjen lykkebobler i kroppen da hun skjønte at det var Normann som sto på trappen, med hjertet i hånden.

– Hun har reist av gårde med bestemoren sin, sa onkel Chacha avvisende og ville lukke døren. Men da Normann fikk øye på flettene som stakk ut av kofferten må han ha skjönt at noe var galt. Han satte den ene foten i dørsprekken, skjøv opp døren og dyttet onkel Chacha hardt over ende før han styrtet mot kofferten. Normann prøvde høflig å dytte bort bestemoren, men hun var ikke til å rikke. Til slutt åpnet han kofferten så brått at bestemor ramlet midt oppi matkurven. Skylappjenta skvatt ut av kofferten, svett og flat.

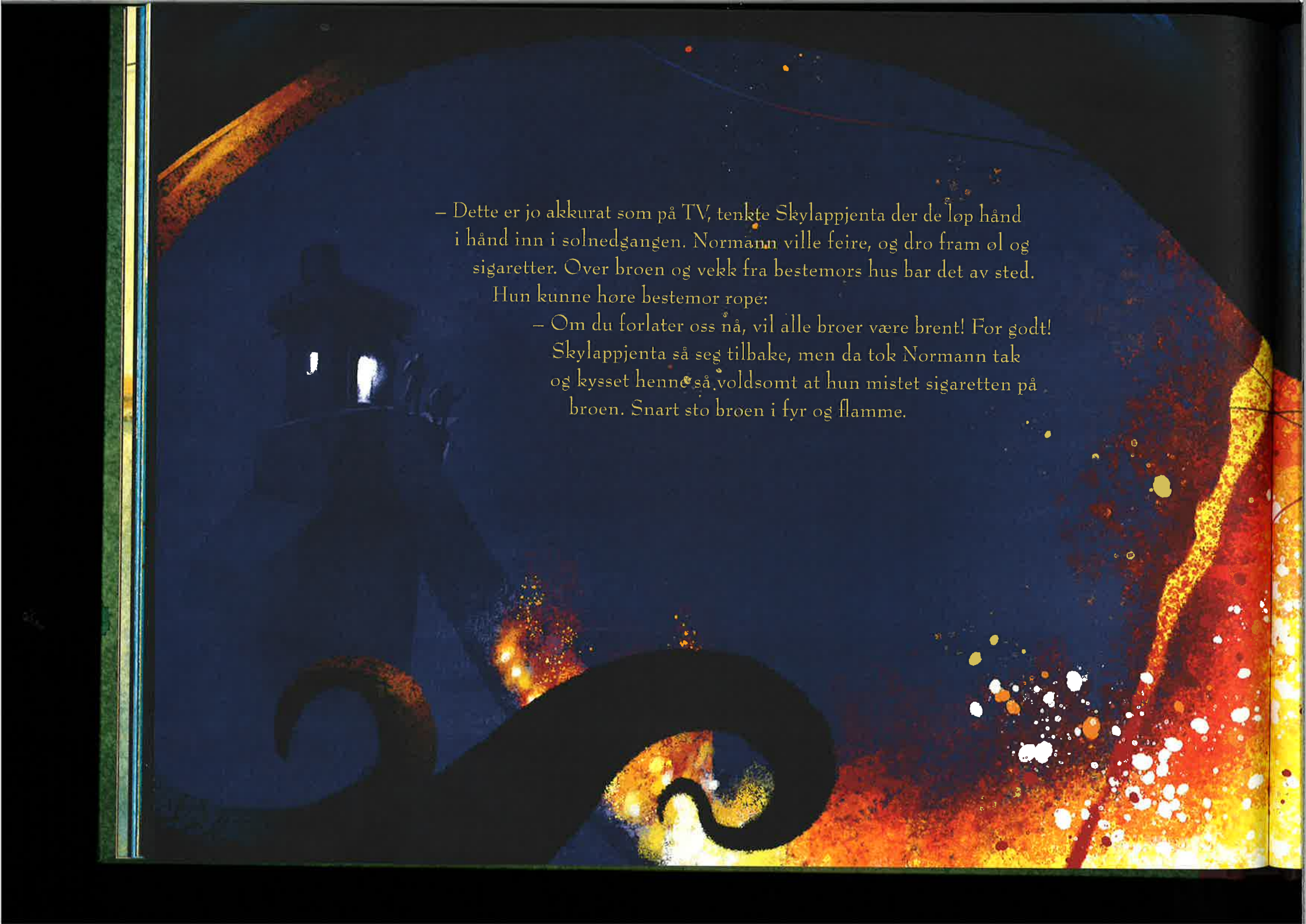
Sammen med Normann løp hun mot døren, men bestemor hadde kommet seg på bena. Nå sto hun i døråpningen sammen med onkel Chacha og sperret veien.

– Du kan ikke bare løpe fra oss, jente, sa onkelen iskaldt.

– Du tilhører oss! skrek bestemor og rettet en sylskarp pekefinger mot henne.

Skylappjenta kjente seg mindre idet motet flakset ut av kroppen, men Normann stilte seg beskyttende ved siden av henne og straks følte Skylappjenta seg sterk og sta.

– Jeg klarer meg fint uten dere, sa hun trassig. Hun grep hånden til Normann, og sammen trengte de seg forbi bestemor og onkel Chacha.

– Dette er jo akkurat som på TV, tenkte Skylappjenta der de løp hånd i hånd inn i solnedgangen. Normann ville feire, og dro fram øl og sigaretter. Over broen og vekk fra bestemors hus bar det av sted.

Hun kunne høre bestemor rope:

– Om du forlater oss nå, vil alle broer være brent! For godt! Skylappjenta så seg tilbake, men da tok Normann tak og kysset henne så voldsomt at hun mistet sigaretten på broen. Snart sto broen i fyr og flamme.

De løp lenge hånd i hånd gjennom skogen. Etter en stund begynte det å snø. Snøen falt tettere og tettere, og det brygget opp til storm. Normann fant fram et par ski og spente dem på. Han plasserte Skylappjenta bak på skiene og begynte å gå. Hun prøvde å holde seg fast i ryggsekken, men etter en liten stund falt hun av og ble liggende midt i sporet, mens hun klamret seg til ryggsekken.

Hun prøvde å løpe etter, men snøen var for dyp og vinden for sterk. Hun ble stående og rope etter Normann, som forsvant inn i skogen. Det var bitende kaldt, og snøen pisket i ansiktet.

Skylappjenta satte seg utmattet ned på en stubbe og åpnet ryggsekken til Normann. Der fant hun en gammel matpakke. Hun spiste brød med brunost mens tårene trillet. I sinne og fortvilelse rev hun av seg skylapplua.

– Så annerledes, sa Skylappjenta høyt. Nå hørte og så hun ikke bare det som var rett fram, men også alt som var på sidene. I det fjerne skimtet hun en ukjent verden. Skylappjenta snudde seg og så tilbake på skogen. Hun snufset litt og tenkte på moren, bestemoren, onkel Chacha og Normann.

Så tørket hun tårene og rettet blikket framover. Hun tok ett skritt, og ett til og gikk mot den store byen.

Bare Skylappjenta vet om hun fant det hun lengtet etter.
Og har hun ikke funnet det ennå, så er hun nok på god vei.

